

# КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

## УКАЗАНИЯ

по прилагането и тълкуването на чл. 496, ал. 3, т. 5 от Кодекса за застраховането

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР,

на основание чл. 13, ал. 1, т. 4 от *Закона за Комисията за финансов надзор* (ЗКФН) във връзка с осъществявания от нея финансов надзор върху дейността на застрахователите, презастрахователите, застрахователните брокери и застрахователните агенти съгласно Кодекса за застраховането (КЗ) и по конкретно прилагането на чл. 496, ал. 3, т. 5 от *Кодекса за застраховането* (КЗ).

ПРИЕМА НАСТОЯЩИТЕ УКАЗАНИЯ:

Съгласно действащата редакция на чл. 125, т. 7 от *Закона за движението по пътищата* (ЗДвП) (изм. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 22.01.2017 г.), службите за контрол на Министерството на вътрешните работи посещават задължително мястото на пътнотранспортното произшествие, когато между участниците в произшествието има разногласие относно обстоятелствата, свързани с него.

В предходната си редакция тази разпоредба предвиждаше, че службите за контрол на Министерството на вътрешните работи посещават задължително мястото на пътнотранспортното произшествие, когато между участниците в произшествието има разногласие относно обстоятелствата, свързани с него, а едно от моторните превозни средства не е в състояние да се придвижи на собствен ход, поради причинените му при произшествието щети, т.е. думите „а едно от моторните превозни средства не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причинените му при произшествието щети“ са заличени.

Службите за контрол на Министерството на вътрешните работи нямат задължение да посещават мястото на пътнотранспортното произшествие, ако между участниците в произшествието има съгласие относно обстоятелствата, свързани с него и попълнен и подписан от тях двустранен констативен протокол за пътнотранспортното произшествие, независимо дали поради причинените му при произшествието щети някое от моторните превозни средства не е в състояние да се придвижи на собствен ход.

Тази промяна в чл. 125, т. 7 от ЗДвП е отразена в Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд (Наредба Из-41) с изменение на чл. 5, ал. 1 от Наредба Из-41 - ДВ, бр. 19 от 28.2.2017 г., като думите „които не възпрепятстват движението на МПС на собствен ход“ са отпаднали. В действащата си редакция разпоредбата предвижда, че когато при произшествието са причинени само материални щети и между участниците в произшествието има съгласие относно обстоятелствата, свързани

с него, те попълват своите данни в двустранен констативен протокол за ПТП – приложение № 3.

От друга страна чл. 496, ал. 3 от КЗ урежда случаи, в които застрахователят не може да откаже да се произнесе по основателността на претенция за обезщетение по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

На първо място, този текст не урежда нито право, нито задължение на застрахователя или на ползвателя на застрахователната услуга за изискване или представяне на изрично определени със закон документи.

На следващо място, този текст предвижда защита на ползвателя на застрахователната услуга, ако той е представил определени документи, застрахователят да не може да откаже да се произнесе (като следва да се обърне внимание, че в случая задължението е само за произнасяне, а не и за плащане).

Документите, които се съставят при настъпили пътнотранспортни произшествия и редът за тяхното съставяне, се урежда единствено съгласно ЗДВП и Наредба Из-41. В това отношение тези два нормативни акта се явяват специални спрямо КЗ, който не урежда документи, които се съставят при настъпили пътнотранспортни произшествия, нито ред за тяхното съставяне.

Застрахователят не може да изисква друг документ по смисъла на чл. 496, ал. 3, т. 5 от КЗ, различен от двустранен констативен протокол, когато не са били налице изрично определените основания за посещаване на мястото на пътнотранспортното произшествие от службите за контрол на Министерството на вътрешните работи, регламентирани с чл. 125 от ЗДВП, ако между участниците в произшествието има съгласие относно обстоятелствата, свързани с неговото настъпване и от него са причинени само имуществени вреди, независимо дали поради причинените му при произшествието щети някое от моторните превозни средства не е в състояние да се придвижи на собствен ход.

Аргумент в подкрепа на този извод е и разпоредбата на чл. 106, ал. 5 от КЗ, която създава забрана за изискване на доказателства, с които ползвателят на застрахователна услуга не може да се снабди *„поради съществуващи нормативни пречки или поради липсата на правна възможност за осигуряването им”*. В случая, когато службите за контрол на Министерството на вътрешните работи нямат задължение за посещаване на мястото на пътнотранспортното произшествие, е очевидно, че липсва правна възможност за осигуряването на съответните документи, тъй като законът не гарантира присъствието на лицата, компетентни за тяхното съставяне.

Указанията са приети с Протокол № 27 от 07.04.2017 г. на заседание на Комисията за финансов надзор.